

OpenSciLab.org

Наукова платформа
Open Science Laboratory

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ
І АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
НАУКИ, ОСВІТИ ТА ВИРОБНИЦТВА:
МІЖГАЛУЗЕВІ ДИСПУТИ**

Deák József
Samotugin S.S.
Аверчев О.В.
Ализаде В.А.
Ахмадуллина Х.М.
Бойко Г.О.
Борблік К.Е.
Будько С.В.
Волощук Ю.О.
Григорова І.А.
Гуторова В.В.
Давидюк Ю.И.
Журавель А.П.
Иванова О.А.
Козинець О.В.
Колесникова О.В.
Корсак К.В.
Котвицький А.Т.
Криськів О.С.
Куліненко Л.Б.
Літвінова Н.Ю.
Мазютинець Г.В.
Миронченко С.І.
Михалкина М.В.
Наумов А.О.
Невмержицкая Н.Н.
Орлова А.В.
Павлов О.Г.
Павловська К.І.
Паньків Б.І.
Погоріла А.В.
Ризатдинова С.Н.
Родионова О.В.
Романюк В.М.
Садунова А.Г.
Саїк П.Б.
Серый А.И.
Соболь О.М.
Стригун В.М.
Сурков О.О.
Ткач Д.К.
Трусова Н.В.
Черняк В.А.
Чугунов С.В.
Шемуда М.Г.
Шепітько В.І.
Шихер Н.Д.
Шулюк Н.І.
Шутяк Д.С.

та інші*

**Матеріали
XIII Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
(м. Київ, 26 лютого 2021 р.)**

КИЇВ 2021

Наукова платформа

Open Science Laboratory

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ І АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
НАУКИ, ОСВІТИ ТА ВИРОБНИЦТВА:
МІЖГАЛУЗЕВІ ДИСПУТИ**

Матеріали

**XIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
(м. Київ, 26 лютого 2021 року)**

Самостійне електронне текстове
наукове періодичне видання комбінованого використання

** на обкладинці вказано перших авторів кожної доповіді*

КИЇВ 2021

Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути [зб. наук. пр.]: матеріали XIII міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Київ, 26 лютого 2021 р.). Київ, 2021. 367 с.

Збірник містить матеріали (тези доповідей) XIII міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути», у яких висвітлено актуальні питання сучасної науки, освіти та виробництва.

Видання призначене для науковців, викладачів, аспірантів, студентів та практикуючих спеціалістів різних напрямів.

XIII Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
«Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва»
(м. Київ, 26 лютого 2021 р.)

Адреса оргкомітету та редакційної колегії:

м. Київ, Україна

E-mail: conference@openscilab.org

www.openscilab.org

Наукові праці згруповані за напрямками роботи конференції та наведені в алфавітному порядку.

Для зручності, беручи до уваги, що видання є електронним, нумерація та загальна кількість сторінок наведені з врахуванням обкладинки.

Збірник на постійній сторінці конференції: <https://openscilab.org/?p=3184>

*Матеріали (тези доповідей) друкуються в авторській редакції.
Відповідальність за якість та зміст публікацій несе автор.*

ЗАХВОРЮВАННЯ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ ЯК СКЛАДОВА НЕЗАРАЗНОЇ ЗАХВОРЮВАНОСТІ КОНЕЙ

Соболь Ольга Михайлівна,

к.с. - х. н., доцент,

Херсонський державний аграрно-економічний університет,

г. Херсон, Україна

sobolalex1986@gmail.com

Кінь улаштований інакше, ніж інші сільськогосподарські тварини, його організм є більш крихким в силу деяких анатомічних і фізіологічних особливостей. Так, органи травлення коня не переносять перевантаження, так, коні не терплять перегодовування, великого обсягу разової дачі концентратів.

Відсутній блювотний рефлекс, так, немає можливості позбутися надлишків їжі через переїдання - м'яз, що служить «з'єднувачем» стравоходу і шлунка, здатний працювати тільки в одну сторону, їжа проходить в шлунок, а повернутися зворотним шляхом не може. Через відсутність блювоти у коней в результаті переїдання трави виникають хронічні хвороби шлунково-кишкового тракту. У важких випадках кінь при переїданні може померти, якщо поруч не виявиться ветеринара.

Проблеми є навіть з напуванням, для розпаленого коня воно може закінчитися ревматичним запаленням кінцівок, застудою, навіть кольками від охолодження організму. Високий обмін речовин - також одна з особливостей коней. Це відбивається на дії багатьох ветеринарних препаратів на їх організм. Так, деякі антибіотики вимагають повторного введення через кожні 2-4 години, а не через кілька діб, як це допустимо для великої та дрібної рогатої худоби, свиней. У кобил частіше, ніж у самок інших видів тварин, трапляються аборти

(викидні), особливо в перші три місяці жеребності. Крім того, плід може просто розсмоктатися [1].

Виникають певні питання і щодо впливу спортивного використання коней на стан їх здоров'я. Так, більшість фахівців та спортсменів – кіннотників додержуються думки, що для коня спорт корисний так само, як і для людини. Багато коней, які за віком закінчують свою спортивну кар'єру, без навантаження постійно хворіють, калічать себе, починають кульгати. в роботі вони себе почувають набагато краще, ніж коли просто гуляють, а деякі дійсно люблять спорт, поза ним вони швидко згасають [2].

Так, в період епідемії коронавірусу число відвідувачів кінних клубів знизилося, знизилося і фізичне навантаження, до якого звикли коні, тому у багатьох тварин з'явилася задишка і проблеми з легенями [3].

Друга точка зору закликає до відмови від кінного спорту і загальноприйнятих методик виховання, ґрунтуючись на доведених фактах їх шкоди для коня. Виходячи з неї, в процесі кінноспортивних змагань та тренінгу коней відбувається принципове ігнорування основних анатомічних, біомеханічних, фізіологічних і міологічних особливостей організму коня. 100% спортивних коней мають ті чи інші проблеми здоров'я, які посилюються з кожним днем і місяцем. Навчання проходить без урахування стану психічного і фізичного здоров'я. Особлива увага приділяється виробленню фальшсбора - простого параметрального скорочення коня за рахунок больового впливу на боки, круп і одночасно - на рот.

Природні біомеханічні можливості коня в розрахунок не приймаються, здоров'я коня до уваги не береться, вживається допінг, обколювання, підбадьорюючі блокади, удари, що призводять до психічних, фізіологічних та анатомічних травм коней, різкого спотворення природної біомеханіки рухів [4].

Крім кінного спорту, існують так звані «щадні» методи використання коней, наприклад іпотерапія. Але, для того щоб кінь демонстрував модель поведінки, необхідну для занять іпотерапією, він повинен бути перевантажений

хворобами, носити в собі ті фізіологічні патології, що дійсно доводять стилістику його поведінки до необхідної в іпотерапії повної байдужої покірності. Всі іпотерапевтичні коні демонстрували модель поведінки тяжкохворого коня, у всіх спостерігалися важкі патології опорно-рухового апарату, аритмії, кульгавості, прикмети хвороб шлунково-кишкового тракту та інших внутрішніх органів. У всіх без винятку спостерігалися в гострій або хронічній формі хвороби спини і шиї. У цих коней очевидна анатомічна перебудова, так як сюди потрапляють тільки ті коні, які не можуть бути задіяні ні в якій іншій області кінного бізнесу (спорті, шоу) через одну єдину причину - через хворобу, це коні, які реально страждають [5].

З урахуванням різноманіття негативних факторів, які можуть негативно впливати на здоров'я, є багато чинників, які його визначають: комфортності їх утримання, повноцінності годівлі та якості догляду, дотримання правил їх експлуатації, в тому числі тренінгу та профілактичних заходів, що проводяться в господарстві. Виходячи з цього, структура захворюваності коней відрізняється різноманіттям і варіює в залежності від напрямку конярства, в зв'язку з цим вивчення даного питання є актуальним і представляє науково-практичний інтерес. Тому необхідно глибоке вивчення даної проблеми, що включає в себе виявлення основних причин і особливостей патологій серцево-судинної системи у цієї групи тварин і розробку методів їх профілактики [6].

В сучасному конярстві однією з найважливіших проблем є зростання захворюваності серед тварин, найбільший відсоток якої припадає на незаразні хвороби (до 97%). До їх числа відносяться і патології серцево-судинної системи, які часто зустрічаються у спортивних коней. Це викликає особливе занепокоєння ветеринарних фахівців та спортсменів-кіннотників, так як даного роду захворювання значно знижують витривалість, силу і швидкість коней, тим самим негативно позначаючись на їх спортивні досягнення. Захворювання серцево-судинної системи коней можуть набагато скоротити термін експлуатації коня, а часто і привести до вибракування або загибелі [7].

Так, за даними дослідження захворюваності коней, кількість внутрішніх незаразних патологій за період 2012-2016 років становило 36,1% від загальної кількості випадків захворювань, тварин [6].

Під час навантаження серцевий викид коней збільшується у 8-12 разів у порівнянні з величиною в стані спокою, а частота серцевих скорочень - у вісім разів з типових 32 до 36 ударів в хвилину (в середньому 20 с для виключно хорошою коні) до максимум 240 з гаком ударів в хвилину. Саме тим, що серцево-судинна система коней ефективно перекачує кров і, отже, кисень в організм, і пояснюються виключні спортивні дані коней [8].

Порушення в серцево-судинній системі у коней зустрічаються досить часто. Більшість фахівців, що працюють з кінями, стикалися з цими порушеннями; проте їх значення, як і причина явної клінічної хвороби, не завжди чіткі. Коні схильні як до функціональних, так і патологічним шумів в серці і аритмій. До того ж шуми в серці, викликані патологією серця, не обов'язково призводять до клінічних ознак серцевого захворювання в стані спокою, і вони не завжди помітно знижують працездатність.

Це ускладнює визначення їх значимості. Після того як були виявлені порушення, трудностю для ветеринарного фахівця є постановка точного діагнозу і, що найбільш важливо, визначення значимості порушення для найближчого і віддаленого прогнозу щодо здоров'я тварини і його майбутніх атлетичних навантажень [9].

Хвороби серцево-судинної системи у тварин частіше виникають як ускладнення інфекційних, інвазійних і незаразних хвороб. У цих випадках захворювання носять переважно запальний характер. Однак нерідко у тварин зустрічаються захворювання, які первинно вражають серце і характеризують незапальні зміни [10].

Так, за даними спостережень Ветеринарної клініки Університету Флорида за 24 роки, патології включали вроджені серцево-судинні захворювання коней, придбані захворювання перикарда, міокарда, ендокарда і клапанів,

новоутворення серця і загальні судинні захворювання, і судинні новоутворення коней [11].

Захворювання серцево-судинної системи частіше зустрічалися у коней старше 10 років - 55%, у віці 6-7 років - 48%, 3-4 роки - 20%, а у тварин у віці 2 роки - 5%. Породні особливості такі: у коней ахалтекинської і напівкровних порід (англо-угорської, англо-будьоннівської і англо-тракєненської) захворюваність становить по 50%, арабської - 25%, будьоннівської - 18,2%.

Крім того, найбільш схильні до захворювань коні з нестримним темпераментом (61,6%), менш - флегматичні (38,4%). Найчастіше патологія органів серцево-судинної системи відзначалася у спортивних коней (61,5%), рідше у навчальних коней (15,4%), виробників (15,4%) і конематок (7,7%).

Серед патологій серцево-судинної системи найчастіше зустрічалися різного роду блокади (52,72%), дистрофія міокарда (27,78%), рідше гіпертрофія (13,89%) і інфаркт (5,56%). За період обстеження серед спортивних коней, за рахунок введення молодих тварин захворюваність знизилася на 14,3%, в групі ж навчальних коней - підвищилася на 6%), що пояснюється переведенням в неї старих і хворих тварин зі спортивної групи [7].

Хронічна хвороба серця розвивається повільно через здатність серця тимчасово компенсувати відхилення за рахунок збільшення свого розміру. У коня це може бути результатом вроджених дефектів серцевих камер, клапанів або кровоносних судин; рак; попереднє пошкодження серця або клапанів; або захворювання інших органів, яке вдруге змінює системний кровотік в серце і з нього.

Ця хвороба серця істотно перешкоджає ефективній доставці кисню до тканин організму. Зрештою серце перевантажується і не може задовольнити потреби організму в кисні, що в кінцевому підсумку призводить до серцевої недостатності. Так, в дослідженнях University of Kentucky, з 261 обстежених коней було виявлено 174 випадки гострого пороку серця. Вони включали травматичний інсульт (5 випадків), дегенерацію і некроз міокарда (42 випадки)

і 127 запальних уражень, які включали міокардит (серцевий м'яз) (59 випадків), ендокардит (внутрішня оболонка / клапани серця) (29 випадків), і перикардит (мішок, навколишній серце) (39 випадків) [12].

Останнім часом у коней спортивних порід все частіше відзначається аритмія серця - стан, що характеризується порушенням автоматизму (частоти) і ритмічності, або порушенням проведення електричного імпульсу, що виник. Серцеві аритмії коней зустрічаються досить часто, але найчастіше залишаються виявленими, так як не супроводжуються вираженою клінічною симптоматикою.

З цієї причини аритмії серця коня можна грубо розділити на фізіологічні (є природною варіабельністю ритму серця) і патологічні аритмії. Так, в проведених дослідженнях частота виникнення аритмій серця у коней становила понад 70%, приблизно в половині цих випадків тварини не показували ніяких клінічних проявів цього захворювання. Проблема в тому, що загальне число скорочення серця в житті коня (як і у більшості інших ссавців) генетично обмежене на певному рівні (в середньому близько 1,5 млрд. Ударів). Чим частіше відбуваються скорочення серця, тим швидше закінчується життя тварини. [13].

Крім того, в дослідженнях University of Kentucky було виявлено 107 випадків хронічного серцевого захворювання, включаючи кардіомегалію (збільшене серце) (11 випадків), хронічні вади розвитку клапанів (1 випадок), вроджені вади розвитку (21 випадок), кардіоміопатію (захворювання серцевого м'яза) (31 випадок), фіброз міокарда (25 випадків) і серцева недостатність (18 випадків). У 20 випадках були присутні як гострі, так і хронічні ураження. Таким чином, хвороба серця у коней багатогранна і може бути викликана безліччю механізмів. Хоча коні зазвичай не страждають від традиційних «серцевих нападів», у них часто розвиваються серцеві аномалії, які можуть негативно позначитися на їхньому здоров'ї та довголітті [12].

У коней старше 10 років найбільш поширеними змінами були гіпертрофія міокарда у 50% тварин, синусова тахікардія -у 33%, порушення провідної системи серця і аритмії у 25% досліджених коней.

Отримані результати необхідно враховувати при призначенні великих навантажень коням старше 10 років. Рекомендується проводити регулярний моніторинг серцево-судинної системи спортивних коней старше 7 річного віку, спрямований на раннє виявлення патологій і своєчасну превентивну корекцію. [14].

Таким чином, в сучасному конярстві проблема підвищення частоти виникнення патологій серцево-судинної системи стає все більш актуальною в зв'язку з тим, що причини її виникнення різноманітні. Вони можуть включати перенесення гострих інфекційних захворювань, значні перевантаження і застосування допінгів, токсикози, часте застосування з терапевтичною метою препаратів, що надають небажану побічну дію на серцево-судинну систему.

Розвиток серцево-судинних захворювань можна попередити проведенням ранньої діагностики, так як протягом тривалого періоду хвороби серця, як правило, проходять у прихованій фазі компенсації, які не виявляється клінічно і не викликає настороженості у власника

Список використаних джерел

1. Ливанова Т. Правильный уход за лошадьми. *THE HORSES*. URL: thehorses [https:// thehorses. ru/ text/text_118.htm](https://thehorses.ru/text/text_118.htm)
2. Маскина Н. Конь для человека или человек для коня? *Регнум*. 28.06.2019. URL: <https://regnum.ru/news/society/2656019.html>
3. Вожегова В. Лошадиное здоровье: Как конные клубы переживают период ограничений. URL: <https://topspb.tv/news/2020/07/14/loshadinoe-zdorove-kak-konnye-kluby-perezhivayut-period-ogranichenij/>

4. Невзоров А.Г. Лошадиная энциклопедия. Москва: АСТ, Астрель-СПб, 2005. Т.1. 358 с.
5. Невзоров А. Г. Иппотерапия: крушение мифа. URL: <http://hauteecole.ru/ru/journal.php?sid=89&id=507>
6. Вахрушева Т. И. Анализ заболеваемости лошадей в УСК коневодства Красноярского ГАУ. *Проблемы современной аграрной науки*. Материалы международной научной конференции ФГБОУ ВО «Красноярский государственный аграрный университет» (15 октября 2017 г.) URL: <http://www.kgau.ru/new/all/konferenc/konferenc/2017/c1.pdf>
7. Орлова Н.Е., Позов С. А. Развитие стрессорных реакций у спортивных лошадей. *Актуальные проблемы инвазионной, инфекционной и незаразной патологии животных*: Материалы Международной научно-практической конференции, посвященной 100-летию со дня рождения профессора Никольского. Ставрополь: Изд-во СтГАУ «АГРУС», 2003. С. 260-264.
8. Giving the Equine Heart Some Love. *The Horse*. URL: <https://thehorse.com/166169/giving-the-equine-heart-some-love/>
9. Исследование сердечно-сосудистой системы и диагностические методы. Болезни лошадей. 15.12.2014. URL: <http://worldgonesour.ru/bolezni-loshadey/1160-issledovanie-serdechno-sosudistoy-sistemy-i-diagnosticheskie-metody.html>
10. Сенько А. В., Бобер Ю. Н. Болезни сердечно-сосудистой системы. Гродненский государственный аграрный университет. URL: <https://www.ggau.by/downloads/zo/fwm/6kurs/bolezni/Болезни%20сердечно-сосудистой%20системы.pdf>
11. Buergelt C.D. Equine cardiovascular pathology: an overview. *Animal Health Research Reviews*, Volume 4, Issue 2, December 2003, pp. 109 – 129. DOI: <https://doi.org/10.1079/AHRR200353>
12. Loynachan A. Heart Attacks' and Heart Disease in Horses. *University of Kentucky*. URL: <http://equine.ca.uky.edu/news-story/heart-attacks-and-heart-disease-horses>

13. Ковач М., Новицкий С., Ипполитова Т.В., Лобанова В., Алиев Р., Дракул Н., Морковкина А.О., Андреева Е. Сердечные аритмии лошади – патогенез и частота возникновения. *Ветфарма*. URL: <http://vetpharma.org/articles/140/8316/>
14. Черненко В.В., Симонов Ю.И. Электрокардиографическая диагностика болезней сердца лошадей. *Коневодство и конный спорт*. 2018. №1. С. 32-

СОЦІОЛОГІЧНІ НАУКИ

ЛОГІЧНА ГРАМОТНІСТЬ – ЯК ПОТУЖНИЙ СПОСІБ ПІЗНАННЯ ДЛЯ КОЖНОГО СОЦІОЛОГА

Павловська Катерина Ігорівна

студентка Національного технічного університету України «Київський
політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Франко Наталія Олександрівна

викладач кафедри філософії факультету соціології та права
Національного технічного університету України «Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського»

«Логіка - анатомія мислення.»

Джон Лок

Як мислить людина? Однозначно можна сказати, що хід думок не є хаотичним, а підлягає логічним законам. Ще філософи Давнього світу говорили про незалежність від волі людини зв'язків між думками.

Логіка – це наука про мислення, з множиною сформованих законів. Закони логіки – це внутрішні, необхідні зв'язки між думками людини. Іншими словами – основний принцип, за яким будується мислення. Закони логіки для всіх одні. Їхня єдиність забезпечує адекватне взаєморозуміння між особистостями з різних релігійних середовищ, різних історичних епох, різних світоглядів. Їхнє дотримання створює послідовні зв'язки, що гарантують комфорт під час мовного спілкування [1].

Закони є вічними та присутні в мисленні кожного, навіть того, хто їх ніколи не вивчав. Тому виникає наступне питання: чи потрібно їх вивчати?